



TESZTFORMA

A

Keresztnév:

Vezetéknév:

Feladatlap magyar nyelvből és irodalomból

Test z maďarského jazyka a literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ

A TESZT
KÓDJA

4755

T5
2019

Kedves Tanulók!

A magyar nyelv és irodalom feladatlapot kaptátok kézhez.

- A feladatlap 30 feladatot és 3 kiinduló szöveget tartalmaz.
- Az 01–21. feladatok a kiinduló szövegekhez kapcsolódnak.
- A 22–30. feladatok nem kapcsolódnak a kiinduló szövegekhez.
- A feladatlap tartalmaz:
 - 20 feladatot, amelyekben az A, B, C, D válaszok közül csak egy a helyes, amelyet ki kell választanotok,
 - 10 feladatot, amelyekhez rövid választ kell alkotnotok.
- A válaszokat először a feladatlapra íjátok fel! Ha valamelyik feladatot nem tudjátok megoldani, folytassátok a következő feladat megoldásával! A válaszadó lapra csak akkor íjátok fel a helyes válaszokat, ha meg vagytok győződve arról, hogy már nem fogtok rajtuk változtatni!
Olvashatóan íjátok!
- **Csak a válaszadó lapra helyesen felírt válaszokat értékeljük.** Minden helyes választ 1 ponttal értékelünk.
- A válaszok felírásához kék színnel író tollat használjatok!
- Összpontosítsatok a munkára, és minden feladatot figyelmesen olvassatok el!
- A feladatok kidolgozására 60 percet van.

Sok sikert kívánunk!

1. kiinduló szöveg

Gál Sándor: A bűvös virág

Túl a hegyen, túl a lápon,
hol a fák az égig nőnek,
egyszer régen, hajdanában,
virága nőtt az időnek.
Kicsi virág, bűvös virág:
a hatalma csodatévő,
őrá nézett minden élő.

Ámde egyszer a virágot
a vad sárkány elrabolta.
Vitte a Vashegyen túlra,
vitte kőszikla várába,
hét lakattal be is zárta.



Élt ekkor a Meseföldön
Télországnak felső részén
egy igen szegény favágó.
Volt neki egy legényfia,
kemény markú, igaz szavú.
Egyik nap így szólt az apa:
„Fogjad, fiam, ezt a fejszét,
indulj el a nagyvilágba.
Szabadítsd meg a sárkánytól
az idő bűvös virágát!”

Virradatkor útra is kelt
a favágó legényfia.
Hét napig ment, meg sem állott,
s a hetedik nap végére
elért Télország végére.

Mikor a határt átlépte,
emberhangon szólt a fejsze:
„Gazdám helyett édes gazdám!
Köszönöm, hogy eddig hoztál.
Csak parancsolj, megsegítlek,
utat vágok erdőn, hegyen.”

A Vashegyek túloldalán
volt a sárkány birodalma.
Sötétségből épült ege,
sötét volt a hatalma.
A favágó fia, mikor
trónján a sárkányt meglátta,
kis híja volt csak annak, hogy
gyökeret nem vert a lába.
„Egy életem, egy halálom,
megvívok én a virágért,
sárkány! Ím, elődbe állok!”



Vívtak nappal, vívtak éjjel,
s ha a legény karja fáradt,
vágta a fejsze egyedül
fejét, szárnyát a sárkánynak.
Le is győzték ketten együtt
bűvös virág elrablóját,
s kivilágosodott nyomban
a sötétben lévő ország.

Az idő bűvös virága
szabadon él mindazóta.

Az 1. kiinduló szöveghez az 01–07. feladat tartozik.

01. Az alábbiak közül melyik állítás nem következik a kiinduló szövegből?

- | | |
|--|---|
| A A virág megszabadul elrablójától. | C Az országba visszatér a fény. |
| B A legény elnyeri méltó jutalmát. | D A sárkány elrabolta a virágot. |

02. A kiinduló szöveg alapján milyen volt a sárkány birodalma? Válaszolj 1 vagy 2 szóval!

03. A kiinduló szöveg alapján ki mondta az alábbi mondatot?

„Egy életem, egy halálom, megvívok én a virágért.”

A a fejsze

C a legény

B a favágó

D a sárkány

04. A kiinduló szöveg alapján mi felett volt hatalma a virágnak?

A a hegyek felett

B az erdő felett

C az idő felett

D a láp felett

05. A kiinduló szöveg alapján fejezd be az alábbi mondatot!

A sárkányt a legény

A egyedül győzte le.

B kora reggel győzte le.

C egy éjszaka alatt győzte le.

D a fejsze segítségével győzte le.

06. A kiinduló szöveg alapján mit jelent az alábbi szólás?

Gyökeret vert a lába.

A elveszett


C bolyongott

B megbotlott

D meglepődött

07. A kiinduló szöveg alapján írd le egy szóval, hol élt a favágó!

2. kiinduló szöveg

Üdvözljük Ótátrafüreden!		
Tengerszint feletti magasság: 1025 m	A város alapítva: 1797-ben	Nevezetes épületek: <ul style="list-style-type: none">• Grand Hotel• Fatemplom
	Alapítója: Csáky István gróf	
Közlekedési lehetőségek: <i>Tátrai vasút:</i> <ul style="list-style-type: none">• Ótátrafüred – Poprád• Ótátrafüred – Csorba-tó <i>Siklóvasút:</i> <ul style="list-style-type: none">• Ótátrafüred – Tarajka	Turistautak a Tarajkáról: <ul style="list-style-type: none">• Nagy-tarpataki-vízeséshez• Rainer-kunyhóhoz• Téry-menedékházhoz• Nagyszalóki-csúcsra	Érdekes események: <ul style="list-style-type: none">• <i>Medve napok</i> – szórakozás a gyerekek számára• <i>Jégszobor készítő verseny</i>
	<p>A várost Rainer György szállodavezető fejlesztette üdülővárossá. 1833-ban vette bérbe Tátrafüredet, amely akkor mindössze hat házból állt. Rövid megszakításokkal feleségével együtt vezette a telepet, és amikor 1868-ban a bérlettől visszavonult, már 20 ház állt az egykori 6 helyén. A környéket szabályozta, lakóházakat és éttermeket létesített, fürdőt rendezett be, sétautakat és gyalogutakat épített a közeli völgyekbe. Ő alkalmazta az első fürdőorvost. Működése alatt a település látogatottsága megsokszorozódott, és nagy hírnévre tett szert.</p> <p>1865-ben a Tarpataki-völgyben felépítette az első tátrai menedékházat, amelyet később róla neveztek el Rainer-kunyhónak.</p>	

A 2. kiinduló szöveghez a 08–14. feladat tartozik.

08. A kiinduló szöveg alapján dönts el, hogy az alábbiak közül melyik állítás igaz!

- A** A Tarajkáról turistaúton lehet eljutni Poprádra.
- B** Rainer György kórházat alapított Ótátrafüreden.
- C** Csáky István gróf menedékházat épített a hegyekben.
- D** Rainer György idejében egyre többen látogattak Ótátrafüredre.

09. A kiinduló szöveg alapján milyen közlekedési eszközzel lehet Ótátrafüredről feljutni a Tarajkára?

10. A kiinduló szöveg alapján mit kell építeni a versenyen?

- A** jégszobrot
- B** fatemplomot
- C** menedékházat
- D** medvebarlangot

11. A kiinduló szöveg alapján hol épült fel a Rainer-kunyhó?

- A** a vasútállomáson
- B** a fatemplom mellett
- C** a Tarpataki-völgyben
- D** a Nagyszalóki-csúcson

12. Az alábbiak közül melyik az egyes számú főnév?

- A** környék
- B** épületek
- C** sétautak
- D** völgyek

13. *Üdvözljük Ótátrafüreden!*

A fenti mondat

- A** kijelentő.
- B** felkiáltó.
- C** óhajtó.
- D** kérdő.

14. Szótagold az alábbi kifejezést!

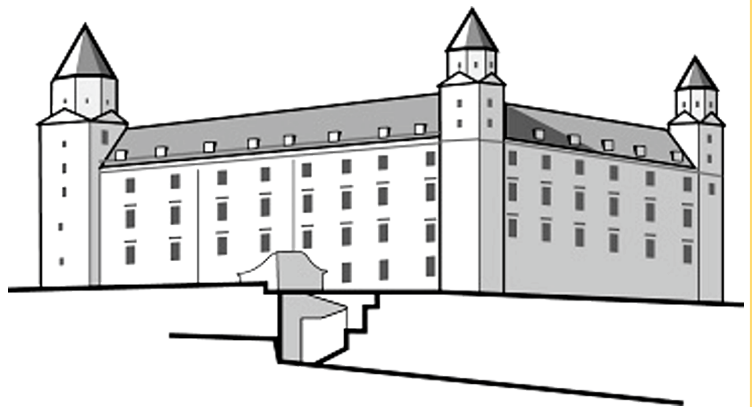
visszavonult _____

3. kiinduló szöveg

Pozsony

A pozsonyi vár hatalmas, négyszögű, négytornyos tömbje magasan emelkedik Szlovákia fővárosa fölé, a Dunában tükrözi magát. Külsőleg igen egyszerű, többemeletes épület, nincs rajta semmi cifraság. A pozsonyi vár mai formája sok-sok évszázad alatt alakult ki. Első erődítményeit a kelták építették fából, földhányásból, ezeket az építményeket az ószlávok fejlesztették tovább. A föld- és favárat 896 után a honfoglaló Árpád-házi királyok építették át kővárrá, tekintettel arra, hogy Pozsony, mint nyugati kapu igen fontos védelmi pont volt számukra. A pozsonyi vár Mátyás király idejében kapta négyszögletes alaprajzát és még erősebb falait. A nyugat felől várható osztrák, bajor, cseh támadások ellen erősítették a várat. Az utolsó nagyobb arányú építést Mária Terézia királynő rendelte el 1761-ben.

Ekkor azonban nem a vár erődítményjellegét hangsúlyozták ki, hanem a királyi székhely jellegét. Mária Terézia idejében képtárat, lovardát, dísztermeket, testőrkaszárnnyákat, díszudvart is kapott. A koronatoronyban őrizték a magyar Szent Koronát a koronázási ékszerekkel. Néhány évtizeddel ezelőtt még csonkák voltak a tornyai, a legújabbban történt újjáépítés során azonban a tornyok visszakapták régi alakjukat, a csúcsos sisakokat. Jelenleg múzeumi és reprezentációs célokra használják.



A 3. kiinduló szöveghez a 15–21. feladat tartozik.

15. A kiinduló szöveg alapján kik és miért építették át az eredeti föld- és favárat kővárrá?

- A** Mátyás király védelmi szempontból.
- B** Mária Terézia kényelmi szempontból.
- C** Az Árpád-házi királyok védelmi szempontból.
- D** Az Árpád-házi királyok kényelmi szempontból.

16. A kiinduló szöveg alapján dönts el, igaz vagy hamis-e a következő állítás!

Mária Terézia idejében a vár erődítményjellegét erősítették meg.

17. A kiinduló szöveg alapján mely támadások ellen erősítették a várat?

- A** osztrák, ószláv, bajor
- B** osztrák, kelta, bajor
- C** ószláv, cseh, bajor
- D** osztrák, cseh, bajor

18. A kiinduló szöveg alapján mikor kapta a pozsonyi vár a jellegzetes négyszögletes alakját?

- A** Mátyás király idejében
- B** Mária Terézia idejében
- C** a honfoglalás idejében
- D** az Árpád-háziak idejében

19. A kiinduló szöveg alapján mit építettek újjá a legutolsó átépítéskor?

- A** a falakat
- B** a tornyokat
- C** a díszudvart
- D** a dísztermeket

20. A kiinduló szöveg aláhúzott mondatában az alábbiak közül melyek találhatóak meg?

- A** határozatlan számnév, főnév, jövő idejű ige
- B** határozatlan névelő, főnév, múlt idejű ige
- C** határozott névelő, főnév, múlt idejű ige
- D** határozott névelő, főnév, jövő idejű ige

21. A kiinduló szöveg aláhúzott mondatában keresd meg a tárgyragos főnevet!

A 22–30. feladat

22. Az alábbi lehetőségek közül melyik az *edzett* szó ellentéte?

- A** a kisportolt
- B** a puhány
- C** a szívós
- D** az erős

23. Melyik sorban tartalmaz mindegyik szó hosszú kétjegyű mássalhangzót?

- A** üdülővárossá, állt, egykori
- B** visszakapták, nagyobb, épített
- C** mindössze, kisöccse, visszavonult
- D** többemeletes, ékszerekkel, évtizeddel

24. Írd le az *erősítik* ige múlt idejű T/3. személyű alakját!

25. Írd ki az alábbi mondatból a határozatlan számnevet!

A pozsonyi vár mai formája sok-sok évszázad alatt alakult ki.

26.

Gyere velünk a Tátrába!

Kalandtábort szervezünk Ótátrafüreden július 10-től július 20-ig.

Közösség – Kreativitás – Sport

Egy tábor, ahol játszva tanulhatsz, mindenki érvényesülhet, és pörgősek a programok. Tarts velünk, nem bánod meg!

+421905/123 456
www.kalandtabor.sk
info@kalandtabor.sk

Gyopár Kornélia
táborvezető



A fenti szöveg:

- A** hír
- B** meghívó
- C** képeslap
- D** értesítés

27. A felsoroltak közül melyik a kakukktojás?

- A** fejszét
- B** fáradt
- C** fákat
- D** fejét

28. Az alábbi idézetből írd ki a *birodalma* szó rímpárját!

*„A Vashegyek túloldalán
volt a sárkány birodalma.
Sötétségből épült ege,
sötét volt a hatalma.”*

29. Írd ki az alábbi mondatból a személyes névmást!

Ő alkalmazta az első fürdőorvost.

30. Az alábbi lehetőségek közül melyik állítás igaz a következő szavakra?

Duna, Pozsony, Gál Sándor

- A** Valakinek vagy valaminek a saját megkülönböztető nevei.
- B** Valóságos élőlények, élettelen tárgyak, fogalmak nevei.
- C** Elvont fogalmak, jelenségek megnevezései.
- D** Több egyforma dolog közös megnevezései.

VÉGE A FELADATLAPNAK.

Felhasznált irodalom

GÁL, S.: *Héterdő*. Pozsony: Madách Kiadó, 1992, 27-32.o., feldolgozás.

SZOMBATHY, V.: *Száll a rege várról várra*. Pozsony: Madách Kiadó, 1979. 88. o., feldolgozás.

Hozzáférhetősége: <http://www.turistamagazin.hu>, feldolgozás, [letöltve: 2018. 01. 11.]

© Illusztrációk: Milan Zaťko